

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Lubora Veselého a soudkyň JUDr. Markéty Čermínové a JUDr. Elišky Galiazso v právní věci

žalobce: V [redacted] Š [redacted] narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem Doc. JUDr. Tomášem Grívnou, Ph.D.
sídlem Revoluční 1044/23, 110 00 Praha 1

proti
žalované: Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti, IČ 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2

o 500 000 Kč s příslušenstvím a omluvu

k odvolání žalobce i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 15. února 2019, č.j. 22 C 142/2018 - 436, ve znění opravného usnesení téhož soudu ze dne 16. května 2019, č.j. 22 C 142/2018 - 446,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku I. **mění** jen tak, že se zamítá žaloba co do částky 10 000 Kč s 9 % úrokem z prodlení od 13. 7. 2018 do zaplacení, jinak se v tomto výroku **potvrzuje** s tím, že výše zákonného úroku z prodlení činí 9 %, ve výroku II. a v napadené části výroku III. ohledně částky 200 000 Kč s příslušenstvím se rozsudek soudu I. stupně **potvrzuje**.

- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 47 254 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Doc. JUDr. Tomáše Gřivny, Ph.D.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem nalézací soud uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 20 000 Kč s příslušenstvím (výrok I.), dále povinnost zaslat žalobci omluvný dopis tohoto znění: „Česká republika, Ministerstvo spravedlnosti se omlouvá panu V. Š. narozenému dne , nebot' v trestním řízení vedeném nejprve u Policie ČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, územní odbor Kladno, Služba kriminální policie a vyšetřování, oddělení hospodářské kriminality, pod sp. zn. , a posléze u Okresního soudu v Berouně pod sp. zn. , jakož i u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. , došlo vůči jeho osobě dne 28. 8. 2015 k vydání nezákonného rozhodnutí o zahájení trestního stíhání, v důsledku čehož mu vznikla nemajetková újma“ (výrok II.), žalobu ohledně částky 480 000 Kč s příslušenstvím zamítl (výrok III.) a žalované uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 18 456 Kč (výrok IV.). Takto nalézací soud rozhodl o žalobě, již se žalobce domáhal zaplacení žalované částky a shora specifikované omluvy jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu byla způsobena nezákonným trestním stíháním vedeným Okresním soudem v Berouně pod sp. zn. (dále jen namítané řízení), které skončilo postoupením věci Městskému úřadu v Berouně, nebot' se nejedná o trestný čin. Žalovaná se bránila uplatněnému nároku s tím, že v namítaném řízení bylo vydáno po formální stránce nezákonné rozhodnutí, avšak požadované zadostiučinění nebylo ve finanční formě ani ve formě omluvy poskytnuto, nebot' žalobce se dopustil uvedeného činu, a přiznání zadostiučinění by bylo v přímém rozporu se zásadou *ex in jure ius non oritur*. Nalézací soud vzal za svá nesporná tvrzení účastníků o průběhu namítaného řízení i o tom, že věc ohledně žalobce byla dle § 222 odst. 2 trestního řádu postoupena Městskému úřadu v Berouně k projednání do přestupkového řízení. V přestupkovém řízení bylo rozhodnuto o odložení věci, nebot' došlo oznámení neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku nebo předání věci. O vyšetřování informovaly sdělovací prostředky, avšak jméno žalobce v této souvislosti zmíněno nebylo. Po právní stránce zjištěný skutkový stav posoudil podle zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen OdpŠk), jehož konkrétní ustanovení citoval. Vyložil s odkazem na konstantní judikaturu, že nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsouzením, je specifickým případem nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím. Rozhodnutí o zproštění obžaloby je přitom rozhodnutím, které (byť nikoliv výslovně) „ruší“ účinky zahájeného trestního stíhání, činí rozhodnutí, jímž bylo trestní stíhání zahájeno, ve smyslu zákona „nezákonným“, a zakládá proto nárok na náhradu škody (odškodnění nemajetkové újmy) v právním režimu zákona. Uvedené právo nemá pouze ten, kdo si obvinění zavinil sám, a ten, kdo byl obžaloby zproštěn nebo proti němuž bylo trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný nebo že mu byla udělena milost nebo že trestný čin byl amnestován. Se sdělením obvinění žalobci je proto třeba s ohledem na způsob skončení trestního stíhání žalobce nakládat v režimu zákona jako s nezákonným rozhodnutím. Odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, a jeho výklad kritérií, která pravidelně mohou indikovat rozsah způsobené nemajetkové újmy. Zabýval se dále intenzitou újmy žalobce, rozsahem následků v jeho osobnostní sféře a dospěl k závěru, že tato újma nejenže žalobci vznikla, ale vyžaduje i odškodnění finanční, byť spíše v symbolickém rozsahu, jednak s ohledem na rozsah následků, jednak s ohledem na srovnání s jinými pravomocně rozhodnutými případy téhož druhu. Jelikož žalobce požadoval jako formu satisfakce

i omluvu, neshledal soud důvod, proč by této formě satisfakce nebylo namíste vyhovět, když konstatování vydání nezákonného rozhodnutí učiněné ve stanovisku se žalobci nejevilo jako dostačující satisfakce. Soud proto vyhověl i v požadavku na omluvu, byť formulovanou pouze v dopisu, neboť dospěl k závěru, že s ohledem na absenci žalobcova jména a příjmení a konkrétních identifikačních údajů v internetových či tištěných médiích a s ohledem na to, že žalovaná neiniciovala medializaci případu, rozsah této omluvy překračující formu soukromého dopisu není adekvátní. Pokud jde o konkrétní následky, soud zohlednil zjištěnou obavu žalobce ze ztráty zaměstnání, za prokázány měl i určité zdravotní komplikace související s vyšším krevním tlakem a obavou z odsouzení, což vedlo v psychické sféře ke ztrátě zájmu o koníčky a okrajově se též dotklo rodinných vztahů. Trestní stíhání trvalo celkem 1,5 roku, hrozilo 1 - 5 let vězení, přičemž v případě žalobce, který byl a je osobou bezúhonnou, nehrozil trest odnětí svobody nepodmíněný, nicméně byla tady důvodná obava ze zákazu činnosti. Žalobcův případ soud srovnával s jinými rozhodovanými případy a poukázal na věc sp. zn. 22 C 289/2014, která se týkala odškodnění trestního stíhání dlouhého 2 roky a 3 měsíce pro stejný trestný čin, kde byl prokázán menší zásah v rovině pracovní a menší zásah v rovině zdravotní a určitý minimální zásah ve sféře rodinné. Odlišnost žalobcova případu shledal soud sice v kratší délce trestního stíhání, avšak v mírně vyšším zásahu do osobnostní sféry. Ve věci 22 C 260/2016 trvalo trestní stíhání necelých 10 měsíců; tamní žalobce byl stíhán pro přečin podvodu podle § 209 odstavec 1 a odstavec 3 trestního zákoníku, přičemž mu hrozil trest odnětí svobody s horní hranicí pěti let; v řízení bylo prokázáno, že trestní stíhání žalobce zasáhlo negativně do jeho života osobního, rodinného i pracovního, žalobce obdržel pravomocně satisfakci ve výši 15 000 Kč. Rozdíl od nyní řešeného případu spočívá toliko v délce trestního stíhání. Srovnáním s obdobnými případy uvedenými shora dospěl soud k závěru, že je namíste zadostiučinění v určitém finančním rozsahu, byť spíše v symbolickém, konkrétně ve výši 20 000 Kč. Soud nepřisvědčil argumentaci žalované o zavinění si trestního stíhání, ani pokud jde o to, že skutek se stal, ale není trestným činem, neboť jak plyne z odůvodnění příslušných zprostředkujících rozhodnutí, jakož i z účastnického výslechu žalobce, skutek byl spatřován v jednání, které bylo vyžadováno ze strany nadřízeného – spoluobviněného N. [redacted], a jím nastavený systém práce nebyl změněn dokonce ani poté, co trestní stíhání obviněných bylo ukončeno. Pokud tedy by bylo možno přihlídnout ke skutečnosti, že k jednání došlo, pak by bylo namíste tak učinit především u nadřízeného, nikoli u podřízených, mezi které obviněný žalobce patřil. O nákladech řízení rozhodl soud dle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř.

2. Proti tomuto rozsudku podali včasné a přípustné odvolání oba účastníci.
3. Žalobce se odvolal do zamítavého výroku III., avšak toliko do částky 200 000 Kč, a rovněž nadále nepožadoval zveřejnění textu omluvy v tisku a internetových médiích. Nalézacímu soudu vytkl, že dodatečně nezohlednil intenzitu jeho újmy. Zdůraznil, že trestním stíháním byla zasažena morální, zdravotní, rodinná a pracovní-ekonomická sféra osobnosti, zejména byla zásadním způsobem zasažena jeho důvěryhodnost jako strážníka, jakož i jeho dobré jméno. Byla značně narušena jeho pracovní praxe, zájmy o koníčky, důvěryhodnost u občanů, jakož i sousedů a známých. Vzhledem k závažnosti zásahu do osobnostní sféry žalobce způsobeného trestním stíháním se neztotožnil s vyšší přiznané částky zadostiučinění, neboť ta je za daných okolností nepřiměřená, nerefluktující zadostiučinění přiznávaná v obdobných případech. Zpochybnil i adekvátnost srovnávání s jinými souzenými případy a zdůraznil, že v jiných soudem zvažovaných případech nedošlo ke vzniku nemajetkové újmy v takové intenzitě jako v případě žalobce, a to i přes to, že hrozil obdobný trest. Povaha trestní věci je však i dle judikatury Nejvyššího soudu pouze jedním kritériem ze čtyř možných, a je tak nutné přistoupit ke srovnání s více případy, a nejen se omezit na případy, kdy žalobci hrozil obdobný trest. Svůj případ porovnal s případy souzenými Nejvyšším soudem pod sp. zn. 30 Cdo 2773/2011, 30 Cdo 716/2010 a 30 Cdo 2813/2011 a Městským soudem v Praze pod sp. zn. 35 Co 457/2015

a dovozoval, že tyto kauzy jsou jeho případu podobnější, než kauzy srovnávané nalézacím soudem. Odvolacímu soudu navrhl, aby změnil výrok IV. napadeného rozsudku tak, že žalované uloží povinnost zaplatit mu částku 200 000 Kč s příslušenstvím. Rovněž brojil proti výroku o nákladech řízení, když vytkl nalézacímu soudu, že nezohlednil všechny úkony právní služby, které advokát žalobce učinil.

4. Žalovaná se odvolala do vyhovujících výroků I. a II. rozsudku. Nesouhlasila především se zhodnocením míry intenzity zásahu předmětného trestního řízení do sféry žalobce právě stran samotného jednání žalobce, které nebylo dle názoru soudu v rozporu s dobrými mravy. Zdůraznila, že žalobce byl strážníkem městské policie a jako takový měl dodržovat právní předpisy a chovat se tak, aby jeho chování bylo v souladu s dobrými mravy a měl by být příkladem pro ostatní. Dle názoru žalované nelze tolerovat to, že byl zaveden jakýsi systém. Poukázala na to, že kdo jiný než osoba, která dohlíží na dodržování pořádku ve městě, sama tento systém toleruje a podporuje. Nelze samozřejmě přehlédnout skutečnost, že žalobce jako řadový strážník se musí řídit nařízením a pokyny velitele, avšak tyto musí být odmítnuty, pokud znamenají páčání trestné činnosti. Poukázala na závěr přestupkového orgánu, který ve svém rozhodnutí o odložení věci uvedl, že trestnému činu zneužití pravomoci veřejného činitele neodpovídá žádná skutková podstata některého z přestupků, které jsou uvedeny v zákoně č. 200/1990 Sb. Nebyly tedy shledány důvody k zahájení řízení o přestupku, ale dle názoru správního orgánu by strážníci svým jednáním mohli porušovat interní předpisy městské policie tím, že nepostupovali v souladu se svými povinnostmi a akceptovali a tolerovali zavedený systém. Řešení tohoto je však plně v kompetenci jejich zaměstnavatele, kterým je právě město [redacted]. Zdůraznila dále, že forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tedy její přiznání nad rámec konstatování porušení práva je namístě pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně dostat mělo (s odkazem na rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 2813/2011). O případ, v němž obecná slušnost velí přiznání satisfakce, však v projednávané věci nejde. Tomu, že žalobce a další spoluobvinění se dopouštěli protiprávního jednání, svědčí i to, že jejich velitel, který zavedl předmětný systém, byl za uvedené jednání skutečně odsouzen. Žalobce předložil v rámci dokazování prohlášení tajemníka města [redacted] ze dne 8. 11. 2018, které dle názoru soudu dokládá, že strážníci plnili vždy interní předpisy a jiná pravidla městské policie. Jedná se o jim uložené interní předpisy, a o tolerovaný zavedený systém, který se u [redacted] ustálil. Tuto listinu žalovaná posoudila jako formalistickou, která právě potvrzuje tu skutečnost, že byl zaveden jakýsi systém v udělování pokut za přestupky. Dovožovala, že i při zjištění, že žalobce a ostatní spoluobvinění plnili interní předpisy a pokyny nadřízených, není stran morálnosti spravedlivé za takováto jednání přiznávat zadostiučinění, a to ani ve formě omluvy. Právě to, že byl nadřízený žalobce odsouzen za uvedenou činnost, toto dokazuje. Žalobce a ostatní spoluobvinění „profitovali“ na tom, že přestupkový zákon nemá žádný obdobný přestupek, za který by mohli být uznáni vinnými. Nesouhlasila se závěrem nalézacího soudu, že to není žalobce, který se dopustil úmyslně protiprávního jednání či jednání, které by bylo v rozporu s dobrými mravy. Zdůraznila, že žalobce se dopustil jednání kladeného mu za vinu, i když se nejedná o jednání protiprávní ve smyslu trestního zákoníku. Žalobce akceptoval zavedený systém, proto se nelze divit tomu, že veřejnost na tuto skutečnost pohlíží negativně a odráží se to pak při konfrontaci žalobce a spoluobviněných s veřejností. Stran medializace věci žalovaná zdůraznila, že tato nebyla vedena proti konkrétním stíhaným osobám (nepočítaje odsouzeného velitele N [redacted], ale byla mířena směrem k [redacted] jako celku. Zcela odmítla zavázání k omluvě a zdůraznila, že pokud některé sdělovací prostředky o žalobci jakkoli nepravdivě či zkresleně informovaly, nechť se domáhá nápravy u nich. Dále argumentovala, že nalézací soud nadhodnotil míru intenzity nemajetkové újmy. Poukázala na to, že pokud jde o pracovní život žalobce, zásah do této oblasti života byl nulový, případně minimální. Žalobce i nadále působí na pozici strážníka u [redacted] nebyl mu stran projednávané

věci jakkoli snížen plat či uložen kázeňský trest nebo dokonce postaven mimo službu. Dovožovala, že je proti dobrým mravům žalobci přiznávat jednak omluvu a jednak peněžité zadostiučinění za stíhání skutku, který byl žalobcem a dalšími spoluobviněnými spáchán, i když ne v rovině trestní z důvodu snížené společenské škodlivosti. Dovožovala, že konstatování vydání nezákonného rozhodnutí je postačujícím zadostiučiněním. Odvolacímu soudu navrhla, aby ve výrocích I. a II. napadeného rozsudku tento změnil tak, že žalobu zamítne.

5. K odvolání žalované se vyjádřil žalobce. Neztotožnil se s právním názorem žalované, že by neměl mít právo na finanční odškodnění. V této souvislosti odkázal na usnesení Okresního soudu v Berouně ze dne 23. února 2017, č. j. [REDAKCE], sdělení statutárního města Kladno ze dne 8. února 2018, jakož i prohlášení tajemníka města [REDAKCE] ze dne 8. listopadu 2018, jakož i na nalézacím soudem provedené dokazování k zásahům do osobnosti žalobce. Poukázal na vnitřní rozpornost tvrzení žalované, která odškodnila žalobce ve formě konstatování porušení práva, na druhé straně však neuznává jakékoli právo žalobce na odškodnění (byť konstatování porušení práva je integrální součástí práva na odškodnění). Zdůraznil, že Okresní soud v Berouně v trestním řízení proti žalobci potvrdil, že se předmětný skutek stal, avšak nebyl shledán jako protiprávní, a už vůbec nebyl shledán relevantním z hlediska trestního práva, tedy nebyly naplněny zákonné podmínky pro zavinění si vlastního trestního stíhání ve smyslu ustanovení § 12 odst. 1 písm. a) OdpŠk, a je tak namístě přejít k odškodnění poškozené osoby. Zdůraznil dále, že jeho jednání, jež bylo předmětem předchozího řízení, nebylo shledáno jako protiprávní, a to ani v trestním řízení ani v rámci přestupkového řízení, jakož i v pracovněprávní rovině. Z žádných skutečností ani důkazů rovněž neplyne, že by se mělo jednat o protiprávní jednání postužitelné v jakémkoli jiném odvětví práva. Vzhledem k tomuto je zřejmé, že jeho jednání, resp. skutek, jehož spáchání bylo žalobci kladeno za vinu, je v souladu s právem, a rozhodně tak nemůže být v rozporu se zásadou *ex iniuria ius non oritur*. Ohledně medializace trestního řízení zdůraznil, že byť při medializaci věci nebylo hovořeno přímo o jeho osobě, ale o městské polici jako celku, je třeba mít za to, že toto se přímo týká i jeho osoby, neboť jak vyplývá ze seznamu strážníků [REDAKCE] [REDAKCE] naprostá většina zaměstnaných strážníků (konkrétně 16 z 19) byla trestně stíhána v předmětné trestní věci. Nelze tak oddělit zmínku k [REDAKCE] od jednotlivých strážníků. Sama příslušnost osoby žalobce k [REDAKCE] mu v takovém případě nemajetkovou újmu dále prohlubovala. Pokud se týká pracovně ekonomické sféry, uvedl, že samotné trestní stíhání bylo pro žalobce hrozbou. Tato hrozba spočívala v případné ztrátě zaměstnání v důsledku odsouzení. Zásahem do pracovní a ekonomické sféry žalobce by však byl i samotný zápis v rejstříku trestů způsobený odsuzujícím rozsudkem, který by mu ztížil i jeho následné ucházení se o další zaměstnání, tedy uplatnění na trhu práce.
6. Žalovaná se omluvila za neúčast na jednání odvolacího soudu, odročení věci nežádala. Bylo proto jednáno v její nepřítomnosti.
7. Žalobce u jednání odvolacího soudu zdůraznil, že byl stíhán za jednání, které nenaplňovalo nejen znaky trestného činu, ale ani přestupku. Odkázal zejména na rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 35 Co 457/2015 a dovožoval, že při přepočtu v tomto rozsudku bylo poškozenému přiznáno odškodnění ve výši 2 500 Kč za měsíc, zatímco jemu pouze 680 Kč za měsíc trestního stíhání. Dovožoval nepoměr v obou rozhodnutích a setrval na svém odvolacím požadavku.
8. Odvolací soud přezkoumal v mezích odvolání napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a to podle ust. § 212, § 212a odst. 1, 2, 3 a 5 o. s. ř. Poté dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné, odvolání žalované je důvodné toliko částečně.

9. Nalézací soud provedl dokazování v potřebném rozsahu, z provedených důkazů vyvodil odpovídající skutková zjištění, která následně přiléhavě posoudil i po stránce právní, od jeho závěrů se odvolací soud odchýlil pouze ohledně výše částky, která má být žalobci jako zadostiučinění přiznána. Existence nezákonného rozhodnutí je zřejmá. Odvolací soud tak shodně se soudem nalézacím uzavírá, že žalovaná odpovídá za škodu, která žalobci vznikla z nezákonného rozhodnutí, tímto nezákonným rozhodnutím je usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce. Za vzniklou škodu, resp. nemajetkovou újmu, tak žalovaná odpovídá podle § 7 a násl. OdpŠk. Nalézací soud rovněž správně zjistil skutkový stav ohledně dopadů trestního stíhání na žalobce a do jeho poměrů a zcela správně a přiléhavě provedl i komparaci zde souzené věci s analogickými kauzami.
10. Předně odvolací soud konstatuje, že není důvodná námitka žalované o tom, že pokud bylo prokázáno, že žalobce se skutečně dopustil jednání, za něž byl obžalován, bylo by přiznání zadostiučinění v přímém rozporu se zásadou *ex in juria ius non oritur*. V této souvislosti odvolací soud poukazuje na výklad obsažený v nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1930/17, ve kterém Ústavní soud vyložil příslušná ustanovení OdpŠk tak, že „*Pokud trestní stíhání obviněného skončí rozhodnutím podle § 222 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, o postoupení věci do kázeňského řízení ve smyslu zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, nelze na toto kázeňské řízení z pohledu ústavního práva nablížet jako na pokračování trestního řízení. Ustanovení § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, nelze vykládat tak, že by z něj analogicky plynula výluka odškodnění v případech postoupení trestní věci do kázeňského řízení, ve kterém je obviněný později shledán vinným kázeňským přestupkem.*“ Pokud tedy Ústavní soud dospěl k závěru, že ani jednání, které je v konečné fázi shledáno jako kázeňský přestupek, není důvodem pro odepření odškodnění podle OdpŠk, pak lze těžko odpírat odškodnění poškozenému, jehož jednání nebylo shledáno ani jako přestupek, a na výklad práva provedený Ústavním soudem lze tedy ve zde souzené věci a *contrario* odkázat. Nelze ani konstatovat, že jednání, jehož se žalobce dopustil, by bylo takového charakteru, aby dle zásad obecné slušnosti bránilo přiznání finanční satisfakce za nezákonné trestní stíhání. Rovněž není důvodná argumentace žalované směřující proti písemné omluvě žalobci za to, že mu v důsledku vydání nezákonného rozhodnutí o zahájení trestního stíhání vznikla nemajetková újma. Pochybení na straně státu je zjevné a Nejvyšší soud ve svém rozsudku sp. zn. 30 Cdo 3850/2014 vyložil ve vztahu k omluvě, že „*Ustanovení § 31a odst. 2 OdpŠk je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem, a tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Omluva jako satisfakční prostředek zahrnující vyjádření subjektivního požadavku poškozeného na projev jemu vstřícné vůle státu uznat chybu není ani konstatováním porušení práva a ani náhradou nemajetkové újmy v penězích. Uplatní-li poškozený nárok na poskytnutí zadostiučinění vedle požadavku na omluvu též prostředky morálními nebo peněžními, je na individuálním posouzení, zda je vedle omluvy k naplnění zásady přiměřenosti zapotřebí též např. konstatovat porušení práva, anebo poskytnout - též vedle ní - zadostiučinění v penězích (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 1. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2357/2010, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 52/2012). Projevem vstřícné vůle státu uznat chybu by (zpravidla) měla být i omluva za takové porušení práva, už jenom z hlediska slušnosti, i když se poškozený toho výslovně nedomáhá.*“ S odkazem na citovaný judikát odvolací soud i ve zde souzené věci uzavírá, že za situace zjištěného pochybení na straně státu v podobě nezákonného trestního stíhání není důvodu, aby stát vedle jiné formy zadostiučinění neposkytl poškozenému též omluvu za porušení práva z jeho strany.

11. Argumentace žalobce týkající se srovnání s jinými případy případná není, neboť případy, na které žalobce poukazuje, nelze označit jako analogické. Ve všech případech zmíněných žalobcem byli poškození obviněni z mnohem závažnějších trestných činů, za které hrozil také mnohem závažnější postih, konkrétně vzhledem k trestní sazbě i nepodmíněný trest odnětí svobody, což u žalobce vzhledem k hrozícímu mírnějšímu postihu a za jeho dosavadní občanské zachovalosti rozhodně nepřipadalo v úvahu. Nutno zdůraznit, co správně zdůraznil nalézací soud, tedy skutečnost, že osoba žalobce v souvislosti s medializací celé kauzy trestně stíhaných [REDACTED] strážníků nebyla nikdy veřejně zmíněna, a pokud se žalobce dovolává samotné medializace kauzy, pak tato nemůže být kladena k tíži žalované, která sama medializaci případu rozhodně nezpůsobila. Rovněž není důvodná argumentace žalobce, že se jej dotýkala medializace kauzy jako člena strážnického sboru. Jednak z medializace kauzy nelze vinit žalovanou, avšak za situace, kdy bylo na jisto postaveno, že jméno žalobce v žádném konkrétním mediálním výstupu nefigurovalo a všichni strážníci stíhání nebyli, nemohla pouhá příslušnost ke strážnickému sboru jakkoli navýšit psychickou újmu žalobce z probíhajícího trestního stíhání. Úvahy žalobce o tom, jak by mu zápis v trestním rejstříku ztížil hledání nového zaměstnání pak zůstaly toliko v hypotetické rovině, neboť taková situace nenastala. Pokud žalobce tvrdil svůj zvýšený krevní tlak, nelze tuto skutečnost hodnotit v příčinné souvislosti s trestním řízením. Důvodná pak není ani námitka žalobce, že při porovnání s rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 35 Co 457/2015 při přepočtu výše zadostiučinění v penězích v tomto rozsudku bylo tam poškozenému přiznáno odškodnění ve výši 2 500 Kč za měsíc, zatímco jemu při přepočtu k délce jeho trestního stíhání toliko 680 Kč za měsíc trestního stíhání, a tudíž zde existuje zřetelný nepoměr v obou rozhodnutích. Nutno zdůraznit, že ve zde souzené věci není žalobce odškodňován za nepřiměřeně dlouho trvající trestní řízení, kde je možné odškodnit každý měsíc trvání takového řízení, jinak řečeno možno uvažovat o výši odškodnění za každý měsíc řízení. V případě odškodnění za nezákonné trestní stíhání však taková úvaha nemá místo, neboť výši odškodnění nelze pouze samotnou délkou řízení poměřovat, když poškozený je odškodňován jednou částkou za psychickou újmu vyvolanou nezákonným trestním stíháním a délka tohoto stíhání je pouze jedním z posuzovaných faktorů.
12. Odvolací soud po zhodnocení všech rozhodujících skutečností následně dospěl k závěru, že odškodnění újmy, která žalobci v souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí vznikla, odpovídá částka 10 000 Kč. Z uvedeného důvodu proto za použití ust. § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil částečně ve vyhovujícím výroku napadený rozsudek tak, že žalobu co do částky 10 000 Kč s 9 % úrokem z prodlení od 13. 7. 2018 do zaplacení zamítl, jinak jej v mezích odvolání jako věcně správný za použití ust. § 219 o. s. ř. potvrdil, pouze se specifikací zákonného úroku z prodlení, když počátek běhu prodlení nalézací soud s ohledem na datum doručení žádosti o odškodnění žalované stanovil správně.
13. Vzhledem k částečné změně rozsudku pak odvolací soud originárně rozhodl i o nákladech řízení před soudy obou stupňů. Oproti nalézacímu soudu dospěl odvolací soud k závěru, že advokátu žalobce náleží odměna za poradu s klientem za účelem přípravy repliky na vyjádření žalované ze dne 15. 1. 2019, neboť advokát zcela logicky potřeboval s klientem probrat argumentaci a vymezit se proti vyjádření protistrany. Nicméně odměna advokátovi nenáleží za poradu s klientem za účelem přípravy žaloby ze dne 11. 7. 2018, neboť k tomu slouží odměna za přípravu a převzetí právního zastoupení, dále za úkon porada s klientem za účelem přípravy písemného podání – označení dalších důkazů, neboť žaloba měla být úplná již při svém podání, a to včetně označení veškerých důkazů na podporu žalobních tvrzení, a stejně tak za úkon porada s klientem za účelem přípravy na soudní jednání, kterou nelze označit za účelně vynaložený náklad. Za řízení před nalézacím soudem proto náklady žalobce tvoří odměna advokáta za 6 úkonů právní služby, a to příprava a převzetí věci, podání žaloby, účast na dvou jednáních nalézacího soudu a shora konkretizovaná porada s klientem za účelem přípravy repliky

na vyjádření žalované a samotná replika na vyjádření žalované. Výše odměny advokáta za jednotlivé úkony právní služby se nemění (viz nalézacím soudem zmíněné usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3378/2013), tedy činí 3 100 Kč za každý úkon právní služby, a dále náhrada hotových výdajů ve výši 6 x 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 1, 3 ve spojení s ustanovením § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen AT) a daň z přidané hodnoty ve výši 4 284 Kč (21%), již je právní zástupce žalobce plátcem, celkem tedy 24 684 Kč a dále zaplacený soudní poplatek 2 000 Kč.

14. Za řízení před soudem odvolacím se náklady na straně žalobce sestávají z odměny advokáta za 5 úkonů právní služby – potvrzená porada s klientem za účelem přípravy odvolání, podání odvolání, potvrzená porada s klientem za účelem přípravy vyjádření k odvolání žalované, podané vyjádření a účast u jednání odvolacího soudu, každý úkon právní služby za 3 100 Kč (§ 7 AT) a dále paušální částky náhrad hotových výdajů za 5 úkonů právní služby po 300 Kč (§ 13 odst. 1, 3 AT) a 21 % DPH (§ 137 odst. 1 o. s. ř.) ve výši 3 570 Kč, celkem tedy 20 570 Kč.
15. Za řízení před soudy obou stupňů tedy náklady žalobce činí celkem 47 254 Kč. Bylo rozhodnuto podle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., pro odvolací řízení v návaznosti na ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. Platební místo a lhůta ke splnění uložené povinnosti byly stanoveny podle § 149 odst. 1 a § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání, pouze pokud toto rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Dovolání lze podat do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Praha 20. listopadu 2019

Mgr. Lubor Veselý, v.r.
předseda senátu